

božje v svojem jeziku (i radi byše slovene, jako slišaše veličja božija svojim jezikom.) Preložila sta tudi še psalme in ostale bukve.

Ozir po svetu.

Kačja dolina v južni Rusii.

Na južnem Rusovskem, — tako berem v nekem novem potopisu — je neka dolina, od prebivavcov „kačja dolina“ imenovana. V daljini in širini kaki 2 štirjaški milj, od vseh strani od visokih hribov zagrajena, gospoduje tukaj večna vigred (spomlad.) Gaji polni oranžnih in citroninih derves, iz med katerih se semtertje hči pušave, visoka palma, uzdičuje, višno - rudečkasto grojzde na lepo ovitih zelenih tertah, — lepo ograjeni vertiči, polni mnogoverstnih rastlin in rožic jutrove dežele, pokrivajo in lepšajo tla zemlje, — lepo pisane ptice narejajo gnejzda po drevesih, kakor kristal čisti viri v srebernih žilicah se zvijajo malo po malem s hriba na vzdol, in mnoge prijetnosti s tisuč rožnimi dišili napolnjeni zrak pod zmiraj jasnim nebom, so že v več popotnih misel obudile, da je ta kraj bil zibelka prvega človeškega para: Adama in Eve. Mesca oktobra, kadar pašniki zunaj te doline začnejo se sušiti in niso več za rabo, pridejo od pastirstva živeči rodovi na zimo v ta res rajski kraj nazaj. Toda poprej, ko pomladansko sonce svoje ognjene žarke jim pošlje, zapustijo, berž ko je mogoče, s svojimi čedami dolino in prepustijo mesto nevarnim stanovnikom, od katerih je dolina ime dobila. Od tega časa naprej je dolina vsakemu drugemu bitju zaperta. Tisuč in zopet tisuč velikih in malih kač pride sem stanovat in joh! oni ubogi stvari, ktera semkej zaide. Z višin in hribov se je z dalnogledi že veliko strahovitih dogodb vidilo, kader lev, kralj pušave, bežečo gazelo zasledivši po rožnem tepihu kačje doline, v nar hitrejem teku pridirja. Pihaje ovije strašna naja (Klapperschlange) život, noge in rep levov v živo mrežo, — ko grom se čuje njegovo erjovenje in tulenje v zraku; zastonj se steguje in napenja vse svoje žile; zmiraj nove in nove niti ga ovijajo, zmiraj bolj tiho in tiho pojemlje, dokler stokajoč v strašnem boji ne pogine. — Neka pravica v tem kraji pripoveduje, da te kače so pravi zarod perve zapeljivke naše matere Eve.

Sajovec Jakob.

Kratkočasnica.

Kakošen bo konec zemlje?

Pozabili še nismo, kako so ljudje o pogreznjenji zemlje pred kratkim po neki repati zvezdi bledli. Mikalo jih bo zvediti še, kaj nekteri učeni o koncu zemlje mislijo in pišejo.

Učeni naravoslovec Buffon prerokuje, da bo zemlja zmerznila, kar se bo res in gotovo čez 90,000 lét zgodelo. Še bolj učeni Gruithuisen, kteremu se je do njegove smerti solnce od leta do leta bolj in bolj pégasto ali še celó luknjasto zdélo, je zemljo na germa do obsodil. Rekoč, da se vse sterjuje, pravi, da čez 80,000 lét ne bo ne kapljice vode več; potem se bo zemlja unela, en milijon lét okrog solnca se vertila in se nazadnje v naročji solnca zgubila. — Tretji, dr. Olbers pravi, da bo prišel komet, kteri bo s svojim repom vso vodo na-se potegnil in nazadnje zemljo v nji utopil, — morda čez 220 milijonov lét. Kdo ima prav? Želimo svojim bravcom tako dolgo živéti, da se bodo prepričali, kdo jo je zadel.

Novičar iz avsirtjanskih krajev.

Iz Pazina 18. septembra. — F. C. — Za pogojzovanje Krasa se je nova doba odperla. Visoka vlada je deloma že postavila, ki so se v ta namen sostavile, poterdila,

in napravo draštva za pogojzovanje pod tem pogojem dovolila, da se dovolj oseb oglasi, ki hočejo v društvo stopiti. Prilagam vam odlomek iz postav in poziv, ki ga je začasno društvo ravno razglasilo, prepričan, da za vsak blagi namen goreče „Novice“ ju bodo veselo sprejele.* — Čuli ste, kako lepo je neka deklica v Terstu svitlega nadvojvoda Maksa in njegovo visoko gospó, ko sta skoz potovala, sprejela, in kakor časopisi pravijo „con molto sentimento“ nagovorila. Pristavljam k temu le to, da je nadvojvodinjo tako ganila, da si je njeno ime zapisala in ji iz Benetk zlato uro, v kateri je devet brilantov vdelah, v spomin poslala. Mestni župan pa, ki jo je iz štirih izverstnih učenk za govornico zvolil, podaril ji je sliko nadvojvodinje z zlatimi okrajki. Ta deklica je — Krajnica, iz Žerovnic domá, devet let stara, hči verlega našega rojaka, kame-ralnega komisarija, Matija Golmajerja. — Tergatev se pri nas začinja, vina bo precej več kakor lansko leto, ker terto vedno bolj okreva, in le en glas je, da je bila le malokdaj tako dobra kapljica, kakor bo letošnja. Vreme za brajde in tergatev ne more vgodniše biti; ko ribje oko se smeja nad nami sinje nebo. Z Bogom!

Iz Krajna 24. sept.* Danes je bila tukaj prva delitev cesarskih premij za kobile po novi postavi. Čeravno so iz cele krajske dežele povabljeni bili vsi gospodarji, naj pridejo s svojo živino po premije, katerih se ima vsako leto 7 razdeliti, so v vsem skupaj le 12 kobil pripeljali in vse le iz krajskega kantona, od drugod nobene. To je čudno! Da bi naši gospodarji tako mlačni bili za svitlo rumenjake, ne moremo verjeti; — ali morebiti niso vedili za to delitev? — ali jim čas ta, ker je čas setve, ni bil prav pripraven? — ali jim je 15, 10 in 5 cekinov premalo? — ali so se morebiti bali, da bo težko kako premijo doseči? Če so se tega bali, naj prašajo tistega, ki je premijo z 10 cekini, in nektere, ki so premije po 5 cekinov dobili, in povedali jim bodo, kako milostno je komisija ravnala in obdarovala tudi manj izverstno živino, le, da bi s tem obudila ljubezen do marljive in umne živinoreje in pridnega gleštanja žebet. Pri vsi prizanesljivosti vendar ni mogla vseh 7 premij razdeliti, ampak le 5. Nadjamo se, da bo drugo leto bolje!

Iz Ljubljane. Visoko dнарstveno ministerstvo je ukazalo, da ima, ko se bo vožnja blaga po železnici iz Ljubljane v Terst začela, v ljubljanskem kolodvoru odpravnija vélike colnije svojo djavnost pričéti, in da se bo tū vse blago, ktero se ima v Ljubljani zacolovati, kakor tudi blago, ktero bo v izvožnji pri občeni z domačimi deželami, colnijsko odpravljalo, ogledovalo in vvožnina poberala. — Zadnji poletinski dan — dan sv. Matevža — se je slabo obnesel; slana je vzela kaj lepo ajdo na vsem močvirji.

Novičar iz raznih krajev.

Visoko c. k. ministerstvo je po nasvetu najvišje policijske oblasti s posebnim razpisom loterijstom vsih kronovin prepovedalo, sajnske bukvice in table s podobami, in druge take bukvice in table, ktere sanje razkladajo in tako vraže razširjajo, v loterijah imeti in kazati, če bi tudi kdo zahteval, jih gledati. — Selo Maria-Radno, slovečo božjo pot na Ogerskem, je 13. t. m. strašna huda ura zadéla. Proti poldnevu, ko so bili romarji v cerkvi pri službi božji (bilo je 7—8000 ljudi v Radni), vstane strašen vihar in oblak se je vtergal. V začetku se je potamnilo, potem bliskanje in gromenje in nazadnje dež, kakor če bi ga iz škafov lil, in toča. Potok, kteri skozi selo teče in je bil malo pred se vés vsahnjen, je bil kmalo dereča reka. Majhno berv je poderl in ljudje, ki so bili na-nji, so v vodo popadali, kjér so večdel vsi potonili. Ljudje so mnogo vozov ob potoku nastavljenih

* Glej prvo stran današnjih „Novic.“

iméli. Valovi so tako naglo priderli, da so štante kramarjev, vozove in konje, pa tudi mnogo ljudi — otrok in odraslih odnesli, kateri so v potoku ali pa v reki Maroš poginili. S kakošno silo je voda priderla, si je lahko misliti, ker je skozi okna v hiše derla. Blizo 70 ljudi je ob življenje prišlo. O poli dvéh je povódenj odjenjala. — C. k. fregata „Novara“ je prišla 5. avgusta v Rio Janejro, stolno mesto braziljanskega cesarstva. 20. avgusta je imela od tod dalje odriniti. Kaka dragina je v mestu Rio Janejro, si more slednji misliti, ko zvé, da veljá 12 jajc 1 fl. 6 kr., 1 pura 8 fl. našega dnarja. — Med avstrijanskimi časniki vživata samo dva srečo, da sta v Rusii pripušena: „Wiener Zeitung“ in „Austria!“ — Najnovše novice iz Indije so silno žalostne, ker naznanjajo, da se punt še vedno bolj in bolj razširja. Angleški prvi časnik „Times“ pravi, da okuževanju vstajne bolézni nič ne more več se zoperstavljati. Časnik „Daily News“ se je vés spreobrnil, ker mu tako žalostne ovíce na ušesa bijejo. Dasiravno s svojo pobožnostjo ne preveč sloveč, je on prvi, kateri zahteva, da naj angleška vlada dan pokore v celem kraljestvu razpiše, in pravi: „Indiška vstaja je huja in težeja preskušnja, kakor je bila vojska z Rusii, katero smo iz lastnega nagona začéli in s pomočjo hrabrega tovarša končali. V Indii nimamo ne enega evropskega tovarša; ondi se moramo samo na svojo krepost zanašati. Oubernimo se tedaj k Bogu z molitvijo in v ponižnosti!“ Angleška reč stoji z eno besedo tako slabo, da tudi še potem ni kaj boljšega upati, ko bodo pomoč od doma dobili. — V Moldavi je med 87 volitvami bilo 66 za, 6 zoper zedinjenje, 15 za nobeno stran. Iz tega se vidi, da je večina za zedinjenje. Enako bo gotovo tudi v Valahii, kjer so se začele volitve 19. t. m. in bodo do 29. končane. Tako si je turška vlada sama roke zvezala, ko je perve volitve overgla, in téše zdaj sama sebi trugo, v kateri bo sčasoma zadremala, da se ne bo več zbudila. — „Svetovidu“ se piše iz Cetinja 12. t. m., torej tri dni pozneje, kakor je bil po nekterih časnikih Danilo umorjen, kateri se pa prav dobro ima: Od povišanih davkov v Černi gori nihče nič ne vé, zlasti pa od davka od tobaka ne. Sliši se, da bodo ubežniki črnogorski, kateri na Avstrijanskem živé, se v Rusijo preselili. — Iz Bosne in Rumilje zvémo, da so ondi kobilice strašno veliko škode naredile. Cele planjave najlepše turšice in mlade gojzdove so popolnoma pohlastale. Toliko jih je bilo, da so sonce pokrivalo, kodar so letéle. — Manin, kateri je bil v letu 1848 in 1849 prezident benéške republike, je v Parizu umerl. — Od Mazzinista je sopet nekaj slišati. Peljal ga je neki kmet čez goro proti Švajci. Upati mu ni hotel Mazzini preveč, in to je kmeta tako speklo, da mu je zažugal, ga v gojzdu pustiti ali pa še kaj hujega storiti. Junak vsih junakov je potem kmeta s solznimi očmi za zaméro prosil.

Kratkočasnice za poskušnjo s cirilico pisane.

Spisal Matija Majar.

Једна господиња пошље дечка в гостивницо по две печени раци. Он ју несе проти дому, ту га среча други дечек, његов добер пријатељ и га впраша: Кај на то несеш? — Несем две печени раци из гостивнице нашеј господињи. — Јој како то добро диши — ти снејва једно! — Не смем, одговори дечек, кај би господиња рекли. — Ти си звит, како терта, рече пријатељ, ти си же бодеш знал помагати. — Она два снета једно рацо, друго на несе дечек к дому. Господиња види само једно рацо и впраша: То је само једна раца, где је на та друга?

Дечко. Но! тота, тота је та друга, уно сва снета с мојим пријатељем.

Vračilo sveta.

Kak bilo je vesélo,
Ko dnarcov sem imel!
Vse k meni je hitélo,
Ko v družbo sem prišel:
Al zdaj, al zdaj je vse to preč, —
Nobeden se ne zméni več!

Glej! dokler so čutili
Da v mošnji kaj imam,
So za menój hodili,
Bil nisim nikdar sám:
Al zdaj, al zdaj je vse to preč, —
Nobeden me ne najde več!

Za mošnje stán se trésel
Nikoli ni kerémár;
Kar želel sem, prinesel
Je mož mi koj in kar:
Al zdaj, al zdaj je vse to preč, —
Brez dnarjev ne dobim nič več!

Poprej so me vikáli,
Veljal sim kot gospod,
In tudi onikáli
Me čez moj nizki rod:
Al zdaj, al zdaj je vse to preč, —
Nobeden ne časti me več!

Vse, vse so mi verjeli,
Če prav je bila laž,
Soglasno so groméli:
Priatelj, prav imaš!
Al zdaj, al zdaj je vse to preč, —
Kar zinem, ni résnica več!

Če kdo se je zarekel,
Da mi ni všeč biló,
Kako se je opekel!
Vse je čez njega šló:
Al zdaj, al zdaj je vse to preč, —
Z menoj ne vleče nikdo več!

Za mene so se bili,
Če boj se je začél,
V zobéh jih ven nosili,
Da sem se jez otél:
Al zdaj, al zdaj je vse to preč, —
Nikdó ne brani mene več!

In téh, ki so praznili
Bokale kdáj z menój,
Pri meni se mastili,
Je bil kaj velik roj:
Al zdaj, al zdaj je vse to preč, —
Nobeden ne pozná me več!

Če kdaj bi to bil védel,
Kakó vračuje svét,
Ne bil vsega se znebil,
Pomislil bi popréd:
Al zdaj, al zdaj — ko vse je preč,
Nobeden nič ne verne več!

V. K.

Pogovori vredništva. Gosp. Vitomaru: Nikakor ne moremo najti založenega poslednjega potopisa; prosimo, da ga nam iznova poslati blagovolite. — G. L. B. v G—: Bolje je, da denemo celo pismo na stran, ker grajati iz neimenovanega kraja in pa pod ptujim imenom, se ne ujema z „Novičnimi“ pravili.